

LÀM THẾ NÀO ĐỂ

TỰ HỌC TIẾNG ANH

THÀNH TÀI?

Written By Nguyễn Đăng Trung Hải

(Quyển sách gối đầu dành cho người học ngoại ngữ)

Lời nói đầu

Trước hết, tôi muốn chúc mừng bạn vì bạn đã chọn quyển sách này. Việc bạn chọn đầu tư thời gian và công sức để đọc quyển sách này cho thấy tự đáy lòng mình, khát khao chinh phục tiếng Anh của bạn vẫn còn đang cháy bỏng. Dù cho bây giờ trình độ tiếng Anh của bạn ở bất kỳ mức độ nào thì tôi vẫn tin chắc rằng khát khao đó, ước mơ đó sẽ có ngày trở thành hiện thực. Chỉ cần bạn có một phương pháp đúng đắn cùng với sự kiên trì, quyết tâm và tình yêu đối với tiếng Anh một cách mãnh liệt.

Nếu có một người có thể hiểu nỗi khổ của việc học tiếng Anh trong suốt một thời gian dài, tiêu tốn biết bao nhiêu chi phí cho các khóa học, các trung tâm tiếng Anh để đổi lại chỉ là những công thức ngữ pháp khô cứng, những danh sách từ vựng dài lê thê mà chẳng thể nhớ nổi một từ, mà dù có nhớ nổi thì cũng không thể sử dụng được. Hay cảm giác muốn độn thổ khi nói chuyện với người nước ngoài chỉ vì “mình nói người ta không hiểu, người ta nói mình cũng không hiểu”. Thì tôi xin khẳng định với bạn rằng, hơn ai hết tôi hiểu rất rõ những gì bạn đã và đang trải qua.

Trong suốt quá trình chinh phục tiếng Anh trong cuộc đời mình, không ít lần tôi muốn bỏ cuộc, không ít lần tôi tự nhủ “mình không có năng khiếu”, không ít lần tôi chán nản chỉ bởi “tiếng Anh quá khó và phức tạp”. Rồi cho tới một ngày tôi tự hỏi “Liệu có cách nào để học tốt tiếng Anh một cách dễ dàng không?”. Và sau đó là những chuỗi ngày tìm kiếm đủ các phương pháp học, sưu tầm từ đủ các trang web với mong muốn tìm ra phương pháp học phù hợp. Nhưng điều đó chỉ khiến tôi càng trở nên rối trí bởi mỗi người lại có một phương pháp học khác nhau, không ai giống ai. Khi đó tôi tự hỏi: “Tất cả họ đều giỏi, vậy liệu có điểm chung nào giữa những người này không?”. Và khi đang chìm trong mớ suy nghĩ lộn xộn đó thì một cách tình cờ tôi được tiếp cận Lý Thuyết Thụ Đặc Ngôn Ngữ của tiến sĩ Stephen Krashen.

Kể từ đây, mọi bí ẩn của việc chinh phục ngoại ngữ dần được hé lộ. Tôi tìm đọc mọi bài nghiên cứu, mọi cuộc khảo sát, tất cả những thuyết học về ngôn ngữ mà tôi có thể tìm thấy bằng thứ tiếng Anh bập bõm của mình.

Và tại đây, trong cuốn sách này, tôi muốn chia sẻ cho bạn về những điều tôi đã học được, những kinh nghiệm đắt giá tôi đã đúc rút được trong suốt quá trình học tiếng Anh, cũng như những tri thức, những nghiên cứu mà tôi tích góp được từ hàng trăm bài viết về ngôn ngữ học từ một sinh viên gần như mù tịt về giao tiếp đến một người có nói tiếng Anh một cách thoải mái, tự tin và trôi chảy mà không cần phải lo lắng về việc “Mình sẽ nói như thế nào?”.

Nếu bạn đang tự hỏi: “Liệu mình có khả năng chinh phục tiếng Anh không?” thì tin tôi đi. Nếu tôi làm được, chắc chắn bạn cũng làm được.

Thân ái!

Nguyễn Đăng Trung Hải

Mục lục:

Phần 1: Những hiểu nhầm đối với việc học ngoại ngữ

- I. Bí mật của trẻ em – Tại sao trẻ em lại là những người học ngôn ngữ tốt nhất?..... 8
- II. Tại sao “Luyện nói” lại có hại? 10
- III. Vậy không phải luyện tập là cần thiết hay sao? 12
- IV. Không luyện nói có làm khả năng nói của tôi tốt hơn không? 13
- V. Tôi phải làm gì khi đó ai đó hỏi tôi một câu hỏi?..... 14
- VI. Mất bao lâu để tôi có thể nói được?..... 14
- VII. Bao lâu để tôi có thể nói tiếng Anh trôi chảy..... 14

Phần 2: Những nền tảng cơ bản cho người học tiếng Anh

- I. Có 2 cách để biết một ngôn ngữ..... 16
- II. Cái gì đến trước? 17
- III. Kiểm soát chất lượng. 19
- IV. Muốn thành thạo tiếng Anh ư? - Chỉ có duy nhất một con đường !! 20
- V. Đừng lo lắng. Hãy tin tưởng..... 21

Phần 3: Sức mạnh của đọc và nghe

- I. Giải thích 23
- II. Bí mật là gì? 23
- III. Đọc và nghe càng nhiều = Khả năng ngôn ngữ càng phát triển. 24
- IV. Đọc và nghe – Chìa khóa để chinh phục tiếng Anh. 25
- V. Gợi ý cho việc đọc 25
- VI. Vậy tôi phải bắt đầu từ đâu? 26

Phần 4: Hành động

I.	Làm thế nào mà việc đọc và nghe những quyển sách và tiểu thuyết lại giúp tôi cải thiện trình độ tiếng Anh?	28
II.	Đọc như thế nào để cải thiện tiếng Anh?.....	29
III.	Sửa lỗi sai có làm bạn tiến bộ nhanh hơn không?.....	34
IV.	Trình độ của tôi liệu có đang được cải thiện?.....	35
V.	Tôi phải làm gì khi gặp một từ mới?	37
VI.	Làm thế nào để nói tốt hơn?	41
VII.	Làm thế nào để tôi cải thiện phát âm?.....	42
VIII.	Làm thế nào để nâng cao khả năng viết?.....	43
IX.	Luyện tập có làm trình độ tiếng Anh của bạn tốt hơn?....	44
X.	Nếu trình độ của tôi bây giờ là con số 0 thì tôi phải bắt đầu từ đâu?	46

Lý thuyết thụ đắc ngôn ngữ

Trước khi đi vào nội dung của phương pháp học, tôi muốn bắt đầu bằng việc trình bày một vấn đề mà tôi nghĩ là quan trọng nhất trong việc đào tạo ngôn ngữ. Đó là: “Chúng ta học ngôn ngữ như thế nào?”

Theo Lý Thuyết Thụ Đắc Ngôn Ngữ: **“Tất cả chúng ta đều học ngôn ngữ theo cùng một cách giống nhau”**

Mỗi người trong chúng ta đều là một cá thể khác biệt, và chúng ta đề cao sự khác biệt đó. Sự đa dạng và khác biệt tạo nên thế giới.

Tuy nhiên, có một số thứ mà chúng ta đều làm giống nhau. Điển hình như việc tiêu hóa. Ta đều tiêu hóa thức ăn giống như nhau. Đầu tiên ta bỏ thức ăn vào miệng, nhai, nuốt, thức ăn rơi xuống bao tử, và bao tử tiêu hóa thức ăn. Tất cả chúng ta, dù có là người châu Phi, châu Mỹ, hay Châu Á đều phải tiêu hóa theo cùng một cách như vậy. Hay như cơ quan thị giác – Thùỵ Chẩm - của chúng ta đều giống nhau, luôn nằm ở phía sau bộ não. Nó không nằm ở 2 bên của bộ não, nó không nằm ở mặt trước của bộ não mà luôn nằm ở mặt sau của bộ não.

Và tương tự như vậy, tất cả những nghiên cứu về việc học ngôn ngữ của loài người đều chỉ ra rằng – Tất cả chúng ta đều học ngôn ngữ theo cùng một cách giống nhau. Nghĩa là dù bạn là người Việt Nam, hay người Đức, người Ý, người Mỹ... thì phương pháp mà chúng ta sử dụng để học ngôn ngữ thứ nhất (tiếng mẹ đẻ) của mình đều **hoàn toàn giống nhau**.

→ **Kết luận**: Nếu muốn sử dụng ngôn ngữ thứ hai thành thạo như ngôn ngữ thứ nhất thì phải học ngôn ngữ thứ hai theo cùng một cách mà chúng ta đã dùng để học ngôn ngữ thứ nhất.

Hay nói cách khác, nếu muốn sử dụng tiếng Anh thành thạo như tiếng Việt, phải học tiếng Anh theo cùng một cách mà chúng ta đã dùng để học tiếng Việt.

Vậy học như thế nào thì mới gọi là đúng phương pháp?

Phần 1: Những hiểu nhầm đối với việc học ngoại ngữ

I. Bí mật của trẻ em – Tại sao trẻ em lại là những người học ngôn ngữ tốt nhất?

Một sự thật mà chúng ta đều thừa nhận đó là khi có một gia đình chuyển tới sinh sống ở một đất nước hoàn toàn xa lạ thì những đứa trẻ trong gia đình cuối cùng sẽ có thể sử dụng ngôn ngữ của đất nước đó một cách thành thục, tự nhiên như một người bản địa trong khi phần lớn người trưởng thành thì không. Không những vậy, người lớn thường nói rất tệ hoặc có nói được thì thổ ngữ của họ thường rất nặng nề cho họ sống ở đất nước mới nhiều năm. Và chúng ta đi đến một kết luận cho hiện tượng này đó là trẻ em có một “khả năng đặc biệt” dùng để học ngoại ngữ và “khả năng đặc biệt” này mất đi khi chúng trưởng thành. Thậm chí đối với nền khoa học hiện đại thì giả thuyết về “khả năng đặc biệt” này vẫn chưa được giải đáp. Và những nhà ngôn ngữ học đời đầu đã nghĩ đến một vài phương pháp giải quyết cho sự thiếu hụt “khả năng đặc biệt” này của người trưởng thành và họ đề xuất rằng, đối với người lớn, ngôn ngữ cần được “Dạy” và “Học” . Và ý tưởng này dần phát triển và trở thành “cốt lõi” của phương pháp “dạy và học” ngoại ngữ ngày nay.

Nhưng sự thật thì chúng ta có học ngoại ngữ tốt hơn với phương pháp học hiện hành? Chúng ta liệu có học tốt hơn bằng cách phân tích ngôn ngữ qua các cấu trúc ngữ pháp, qua các danh sách từ vựng, qua việc tập nói, tập phát âm....? Tôi đoán câu trả lời của các bạn là không. Bằng chứng rõ ràng nhất đó là sau bao nhiêu năm tháng vật lộn với tiếng Anh và kết quả mà hầu hết các bạn nhận được vẫn gần như là con số 0 tròn trĩnh.

Liệu có thể nào những nhà ngôn ngữ học (và chúng ta) đã nhầm? Có thể nào phương pháp học hiện tại là một sai lầm của giáo dục? Có lẽ người lớn cũng có thể làm được những điều mà trẻ em làm. Có lẽ đó chỉ là do người

lớn không làm những điều trẻ em làm nên chúng ta nhận được kết quả không giống như trẻ em nhận được.

_ **Hiểu nhầm:** Trẻ em có thể làm những thứ người lớn không thể

_ **Câu hỏi được đặt ra là:** Điều gì sẽ xảy ra nếu người lớn làm giống như trẻ em làm?

==> Thực ra cả người lớn và trẻ em đều có thể làm đúng cách, nhưng chỉ có người lớn làm sai cách.

Hãy tưởng tượng cách mà một đứa trẻ 4 tuổi và một người lớn phản ứng lại với một người đang nói chuyện với họ bằng một ngôn ngữ khác với tiếng mẹ đẻ. Phần lớn trẻ em sẽ chỉ lắng nghe, trong khi người lớn thì thường có xu hướng cố gắng để giao tiếp lại. Và sau nhiều tháng liền chỉ lắng nghe, đột nhiên chúng có thể nói một cách tự động mà không cần phải suy nghĩ. Khả năng nói của chúng đến rất tự nhiên như là kết quả của nhiều tháng liền chỉ lắng nghe trong im lặng – Khoảng thời gian chỉ dùng để nghe đó được gọi là “Giai đoạn im lặng”

Bây giờ hãy coi như việc “không cố gắng để giao tiếp lại” là “bí mật” của trẻ em. Có phải nó khiến bạn tự hỏi rằng “Điều gì sẽ xảy ra nếu như người lớn làm giống như trẻ em?” – đó là lắng nghe và hoàn toàn chỉ là lắng nghe?

Vào năm 1984, một trung tâm Anh ngữ của Bangkok đã bắt đầu thực hiện chính xác thí nghiệm này trong những lớp học tiếng Anh. Học viên chỉ làm một việc duy nhất đó là lắng nghe trong suốt một năm mà hoàn toàn không hề giao tiếp bằng tiếng Anh. Và thí nghiệm đó cho thấy rằng người lớn có được kết quả gần như giống với kết quả mà trẻ em nhận được. Đó là nếu người lớn hiểu những cuộc nói chuyện thông thường trong những tình huống thực tế, mà không cố gắng để nói bất kỳ điều gì trong một năm, thì khả năng nói một cách trôi chảy cùng với phát âm rõ ràng sẽ đến một cách tự động.

Có vẻ như sự khác biệt giữa người lớn và trẻ em không phải do người lớn mất đi “khả năng đặc biệt” mà do người lớn làm những thứ khác với trẻ em thường làm. Đó là sự giao tiếp có dự tính trước (dịch nghĩa, sắp xếp cấu trúc câu, sử dụng các thì...hãy bắt cứ một cách sử dụng ngôn ngữ có ý thức nào) chính là lý do gây hại cho khả năng sử dụng ngôn ngữ của người lớn (dù cho câu từ phát ra là đúng).

Và ta đi đến giả thuyết rằng, lý do khiến trẻ em có thể sử dụng ngoại ngữ thành thạo như người bản địa đó là bởi chúng học nói bằng cách lắng nghe còn người lớn học nói bằng cách thông qua ngữ pháp, từ vựng, các cấu trúc câu... – Những phương pháp trái với tự nhiên. Nhưng làm thế nào để chúng ta có thể giải thích giả thuyết này? Làm thế nào mà chỉ bằng lắng nghe trong một thời gian dài có thể tăng khả năng nói và phát âm?

Tiến sĩ William Powers nói rằng khi chúng ta cố gắng phát ra một âm hay một từ mà ta đã từng nghe qua, đó là do ký ức của chúng ta về từ và âm đó tạo ra. Và sự chính xác của âm/từ mà ta phát ra chỉ dựa trên sự chính xác của ký ức mà ta có về từ đó (phát âm, nghĩa, chính tả). Powers gọi nơi chứa những ký ức về từ đó là “thư viện trí nhớ”. Vì vậy, để nói một ngôn ngữ một cách hoàn hảo, tất cả những việc mà ta cần làm đó là thiết lập một “thư viện trí nhớ” cho mỗi từ mà ta gặp thông qua đầu vào đó là đọc và nghe. Hay nói cách khác, chúng ta học nói không phải thông qua việc luyện tập nói, mà thông qua việc nghe.

Nói chính là kết quả của một quá trình tiếp nhận thông tin qua việc lắng nghe trong một khoảng thời gian dài. Và âm chúng ta nói ra chính là âm được định hình ở trong đầu chúng ta

Đây là lý do tại sao người vùng nào thì nói tiếng vùng ấy và họ cũng suy nghĩ bằng tiếng vùng ấy. Người Huế thì nghĩ trong đầu bằng tiếng Huế, người Sài Gòn nghĩ trong đầu bằng tiếng Sài Gòn còn người Hà Nội nghĩ trong đầu bằng tiếng Hà Nội. Đó là bởi vì từ nhỏ đến lớn, họ được bao quanh bởi ngôn ngữ địa phương và đến khi trưởng thành, ngôn ngữ đó đã được “thiết lập” trong “thư viện trí nhớ” và họ phát âm ngôn ngữ vùng đang sống một cách chính xác mà không cần luyện tập.

II. Tại sao “Luyện Nói” lại có hại?

Có lẽ khó khăn nhất đối với người học ngoại ngữ đó là kiểm chế việc luyện tập nói. Trong suốt quá trình còn ngồi trên giảng đường, có phải chúng ta thường thấy những người cố gắng nhiều nhất là những người học tốt nhất. Vậy thì trong thực tế, điều này liệu có đúng? Bao nhiêu người trong số những người mà bạn cho rằng “Học rất tốt ngoại ngữ” thực sự thành công

trong việc học tiếng Anh? Không phải những người có điểm số cao nhất là người có khả năng ngoại ngữ tốt nhất ư? Để tôi nói bạn nghe một thực tế, đó là phần lớn những người làm rất tốt trong các bài kiểm tra ngôn ngữ, thì thường lại là những người gần như không thể sử dụng được tiếng Anh trong thực tế. Và những người có thể sử dụng tiếng Anh trong thực tế, thường lại làm không tốt các bài kiểm tra.

Đối với việc học tiếng Anh, việc “cố gắng để tập nói” thường mang lại những kết quả tiêu cực. Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng, đối với những người “cố tập nói”, chỉ có dưới 5% trong số đó có thể thực sự dùng được tiếng Anh. Bạn hãy để ý, trẻ em không bao giờ “cố gắng” để học ngôn ngữ (không ngữ pháp, không luyện nói, không luyện phát âm) nhưng chúng lại là những người học ngôn ngữ tốt nhất.

III. Vậy không phải luyện tập là cần thiết hay sao?

Để trả lời cho câu hỏi này, chúng ta cần phải tìm hiểu những gì diễn ra khi một người cố gắng “nói” bằng tiếng Anh.

Dịch nghĩa

Có lẽ điều đầu tiên xảy ra khi một học sinh học một từ mới, đó là họ có xu hướng dịch từ mới đó sang ngôn ngữ mẹ đẻ. Từ mới đó bị ép vào trong khuôn khổ của tiếng Việt.

Nó không chính xác. Nhưng một khi nó đã được học theo cái “khuôn” đó thì học sinh sẽ sử dụng cái khuôn đó kể từ đó về sau (đối với người Việt thì ta gọi đó là ‘tiếng Anh bồi’). Một ví dụ đơn giản:

Để nói “Không sao đâu” trong tiếng Anh:

_ You are welcome/ No problem

Khi ta muốn miêu tả ý “Không sao đâu” thông qua cấu trúc tiếng Việt:

_ Không = No. Sao = Star. Đâu = Where → Không sao đâu = No star where

Tất nhiên đây chỉ là một ví dụ vui về việc dịch nghĩa nhưng đây chính là ví dụ điển hình của việc áp dụng ngữ pháp của tiếng Việt sang nói tiếng Anh. Bạn sẽ thấy rất rõ ràng đó là tại sao việc hiểu nhầm của người nghe đối với lời của người nói là việc rất phổ biến và tại sao nó khiến cho việc giao tiếp đôi lúc rất ngượng ngịu và khó chịu cho cả người nói và người nghe.

Chuyển ngữ

Khi một học sinh Việt Nam gặp một từ mới như từ ‘Hospital’, điều gì sẽ xảy ra? Phát âm của từ Ho’s-pi-tal trong tiếng Anh bị biến đổi thành Hót-pi-tồ trong hệ thống âm của tiếng Việt. Việc này diễn ra đối với mỗi từ tiếng Anh mà chúng ta gặp. Đối với người Việt, từ Hót-pi-tồ nghe “có vẻ giống” với chữ Ho’s-pi-tal nhưng thực tế, đối với người bản ngữ, từ này hoàn toàn không có nghĩa. Tương tự như vậy, khi người bản xứ nói Ho’s-pi-tal thì đối với người Việt, từ này cũng hoàn toàn không có nghĩa (chắc hẳn các bạn đã từng trải qua cảm giác ‘người ta nói mình không hiểu mà mình nói người ta cũng không hiểu’ mặc dù rõ ràng là mình đọc gần giống rồi chứ?).

IV. Không luyện nói có làm khả năng nói của tôi nhanh hơn không?

Thực tế thì luyện nói sẽ làm chậm quá trình học. Và vấn đề lớn nhất mà người học ngoại ngữ phải đối mặt đó là họ luôn luôn muốn kiểm tra sự tiến bộ của mình thông qua khả năng nói. Nói là quá trình xuất hiện cuối cùng trong quá trình học ngôn ngữ. Điều này được chứng minh rõ ràng nhất qua việc trẻ em học ngôn ngữ mẹ đẻ. Những tháng đầu đời, chúng chỉ lắng nghe, lắng nghe, lắng nghe rồi lọc ra những đầu vào dễ hiểu và đến một ngày “bỗng nhiên” chúng nói được. Đó không phải là khởi đầu của quá trình học ngôn ngữ mà đó là kết quả của tất cả những đầu vào dễ hiểu mà trẻ em đã hấp thụ trong suốt những năm tháng lắng nghe đó. Các bạn sẽ tìm hiểu thêm về khái niệm “Đầu vào dễ hiểu” ở Phần 2 – I và phần 3 - II

Hãy lấy từ Hospital là ví dụ điển hình

- Học sinh A học từ Hospital bằng cách định nghĩa và phát âm nó dựa trên nền tảng của tiếng Việt. Ngay lập tức, A phát âm từ đó là Hót-pi-tồ. A luyện tập, luyện tập và cuối cùng đối với A Hót-pi-tồ trở thành một từ nghe “có vẻ giống” Hospital. A được nghe Hospital được phát âm chính xác có lẽ chỉ vài lần. Phần còn lại A nghe được từ chính A và những học sinh khác cũng phát âm Hót-pi-tồ như A. Mỗi lần A muốn sử dụng từ Hospital, A lại phải trải qua quá trình dịch nghĩa và chuyển âm. Hospital sẽ luôn bị phát âm nhầm thành Hót-pi-tồ.
- Học sinh B học từ Hospital chỉ thông qua việc lắng nghe từ đó qua những tình huống có ý nghĩa và thông qua những trải nghiệm, và nó luôn được phát âm bởi người bản xứ. Yêu cầu duy nhất đối với B đó là có cơ hội được trải nghiệm từ Hospital đủ để nghĩa cùng với phát âm của nó trở nên rõ ràng trong trí não. Không quan trọng hệ thống âm của tiếng Việt không có cách phát âm của Hospital. Bởi vì B đã được học từ đó từ việc lắng nghe thông qua nội dung, phát âm chuẩn xác rất nhiều lần. Mỗi lần B muốn nói Hospital, B phát âm Hospital và không cần phải dịch và nghĩ về nó. B phát âm giống như một người bản ngữ thật sự.

V. Tôi phải làm gì khi có ai đó hỏi tôi một câu hỏi?

Nếu câu hỏi đòi hỏi một câu trả lời phức tạp, và bạn có lẽ chưa đủ khả năng để trả lời nó bằng tiếng Anh một cách tự động thì đừng cố gắng để trả lời. Hãy trả lời bằng bất cứ từ nào xuất hiện trong đầu bạn. Nếu những từ cần thiết không xuất hiện ngay trong đầu bạn thì hãy giữ im lặng. Việc cố gắng sắp xếp câu theo ngữ pháp khi nói sẽ làm giảm khả năng nói.

VI. Mất bao lâu để tôi có thể nói được?

Đây là câu hỏi thường gặp nhất vì dù sao thì mục đích của việc học ngôn ngữ đó là giao tiếp. Câu trả lời là: “Bất cứ khi nào bạn sẵn sàng”. Đây đơn giản chỉ là câu hỏi với câu trả lời “liệu khi bạn muốn nói, những từ bạn cần có ‘ở sẵn đó’ hay không?”. Nếu không, hãy dùng con đường khác để diễn đạt ý của bạn. Ví dụ như việc bạn đã từng muốn diễn đạt một ý nào đó bằng tiếng Việt nhưng đột nhiên bạn quên mất từ mình cần phải dùng là gì, thay vào đó bạn chọn cách diễn đạt ý tưởng của mình bằng một cách diễn giải khác đúng không?

Theo nghiên cứu thì đối với trẻ em, khi chúng hiểu được khoảng 50-70% những gì đang diễn ra xung quanh thì chúng sẽ bắt đầu nói được.

Khi một học sinh bắt đầu nói, không phải mọi thứ sẽ hoàn hảo ngay từ đầu, nhưng anh ấy không phải “ghi nhớ” bất kỳ điều gì. Anh ta đơn giản là chỉ cần suy nghĩ về ý mà anh ta muốn diễn đạt, sau đó từ và câu sẽ đến một cách tự nhiên. Bạn hãy để ý rằng khi chúng ta nói tiếng Việt, ta không cần phải nghĩ về từ hay cấu trúc câu mà ta sẽ dùng. Chúng ta chỉ đơn giản là suy nghĩ về ý mà ta muốn diễn đạt, rồi mọi thứ sẽ được tự động “phát ra” mà ta không cần phải suy nghĩ.

VII. Bao lâu để tôi có thể nói tiếng Anh trôi chảy?

Câu trả lời đó là Tùy thuộc vào chính bản thân bạn. Bạn càng đầu tư thời gian bao nhiêu, bạn càng sớm nhận được kết quả như ý muốn bấy nhiêu. Một câu hỏi mà tôi thường gặp nhất đó là: *“Bao lâu thì tôi có thể giỏi tiếng Anh?”*

Đây là một câu hỏi khó. Câu trả lời đó là tùy thuộc vào định nghĩa thế nào là “Giỏi tiếng Anh” của bạn. Bởi ngôn ngữ không phải là những quy tắc, những từ vựng hay cấu trúc ngữ pháp khô cứng. Nó không được đo lường bằng việc bạn đạt được bao nhiêu điểm trên bài kiểm tra. Mà nó là văn hóa, là công cụ để chúng ta trao đổi thông tin. Thậm chí chúng ta là người Việt cũng không hẳn đã giỏi tiếng Việt bởi không ai có thể biết hết tri thức giữa một biển thông tin, từ Sinh Học, Vật Lý, Hóa Học, Công nghệ...

Thế nên “Giỏi” chỉ là một khái niệm tương đối và nó phụ thuộc vào cách nhìn nhận của bạn đối với vấn đề đó. Nếu bạn định nghĩa “Giỏi” chỉ là có thể giao tiếp trôi chảy thì tất nhiên bạn sẽ mất ít thời gian hơn việc định nghĩa “Giỏi” là hiểu hết về Vật Lý

Phần 2: Những nền tảng cơ bản cho người học Tiếng Anh

I. Có hai cách để biết một ngôn ngữ

Làm thế nào để chúng ta biết một ngôn ngữ?

Tôi tin chắc bạn đã từng nghe, chứng kiến những người hay thậm chí là chính bản thân bạn đang thường xuyên mắc phải những câu hỏi kiểu như: “Tại sao tôi biết rất nhiều ngữ pháp, tại sao tôi biết rất nhiều từ vựng Tiếng Anh, tại sao tôi có thể chia động từ chính xác các ngôi....nhưng lại không thể nói được Tiếng Anh?” thì đó là bởi vì bạn vẫn chưa hiểu được bản chất của việc tiếp thu một ngôn ngữ

Chuyên gia ngôn ngữ cho chúng ta biết rằng có hai cách để học một ngôn ngữ. Chúng ta có thể hấp thụ ngôn ngữ hoặc chúng ta có thể học một ngôn ngữ. Ngôn ngữ mà chúng ta hấp thụ rất khác so với ngôn ngữ mà chúng ta được học. Và nếu bạn muốn cải thiện tiếng Anh của bạn, bạn cần phải hiểu sự khác biệt này.

- Hấp thụ một ngôn ngữ là một quá trình tự nhiên. Đó là cách chúng ta phát triển khả năng ngôn ngữ đầu tiên của chúng ta (Hay cách gọi khác là tiếng mẹ đẻ - đối với chúng ta đó là Tiếng Việt). Nó diễn ra một cách tự động và xảy ra trong tiềm thức (chúng ta không thể nhận thức được điều đó). Nói nôm na, bạn hấp thụ ngôn ngữ là khi bạn hiểu những gì người khác nói mà không cần phải cố gắng để dịch nó sang tiếng Việt – Tôi gọi đầu vào đó là “đầu vào dễ hiểu”. Và đó là kết quả của việc trải nghiệm tự nhiên với ngôn ngữ. Khi chúng ta đọc hoặc nghe thứ ngôn ngữ mà chúng ta có thể hiểu, chúng ta hấp thụ ngôn ngữ đó nhiều hơn.
- Khi chúng ta học một ngôn ngữ, ta học và ghi nhớ từ vựng và quy tắc, các cấu trúc ngữ pháp về ngôn ngữ đó. Đó là một quá trình có ý

thức, ta nhận thức được nó đang xảy ra (như làm bài tập, ghi nhớ từ vựng). Và nó đòi hỏi rất nhiều sự nỗ lực.

Tại sao sự khác biệt này lại quan trọng? Điều quan trọng là bởi vì nghiên cứu khoa học cho chúng ta biết rằng hầu hết sự lưu loát (khả năng ngôn ngữ) của chúng ta xuất phát từ ngôn ngữ chúng ta hấp thụ, không phải từ ngôn ngữ mà chúng là nỗ lực để học.

II. Cái gì đến trước?

1. Trật tự tự nhiên:

Điều thứ hai mà một sinh viên tiếng Anh nên biết là một số thành phần của một ngôn ngữ được hấp thụ trước một số thành phần khác. Có một thứ tự tự nhiên về việc một số phần được hấp thụ trước và một số thành phần khác lại được hấp thụ muộn hơn. Hãy để tôi cung cấp cho bạn hai ví dụ:

_ Thì hiện tại tiếp diễn: He is reading – Được hấp thụ từ rất sớm.

_ Thì hiện tại, ngôi thứ 3 số ít: - He eats – Được hấp thụ khá muộn

Đây là lý do khiến chúng ta dễ dàng nói: “She is going to school “ - nhưng lại thường xuyên mắc lỗi khi nói “ She goes to school “ thành “She go to school“

Đây là điều hoàn toàn tự nhiên và có một thực tế khác rằng chúng ta không thể thay đổi trật tự tự nhiên này bằng cách cố gắng học hay ghi nhớ những quy tắc ngôn ngữ (nền giáo dục truyền thống thường bắt chúng ta học về thì hiện tại đầu tiên). Ta sẽ hấp thụ từng phần của ngôn ngữ khi tới thời điểm thích hợp

2. Tại sao biết điều này lại có lợi?

Đầu tiên, nó có lợi vì nó có thể giúp bạn hiểu lý do tại sao bạn tuyệt vọng khi bạn liên tục gặp rắc rối với cùng một phần của tiếng Anh - như ngôi

thứ ba số ít. Có lẽ còn quá sớm để bạn có thể hấp thụ phần đó của ngôn ngữ. Có lẽ bộ não của bạn vẫn chưa sẵn sàng để hấp thụ phần đó.

3. Là một người học tiếng Anh bạn nên làm gì?

Bạn nên sử dụng phương pháp tương tự như khi bạn ăn! Chúng ta đều biết rằng cơ thể chúng ta cần một số vitamin và chất dinh dưỡng khác. Nhưng chúng ta không ăn Vitamin A trong một tuần, sau đó Vitamin B tuần tiếp theo, đúng không? Không, chúng ta nuôi cơ thể bằng chế độ ăn uống lành mạnh có chứa tất cả các chất dinh dưỡng, và tin tưởng rằng cơ thể chúng ta sẽ hấp thụ các dưỡng chất cần thiết. Tương tự, chúng ta nên đối xử với mình bằng một “chế độ ăn uống lành mạnh” về tiếng Anh và tin tưởng vào bộ não chúng ta có thể hấp thụ các thành phần của ngôn ngữ tiếng Anh mà nó cần khi nó đã sẵn sàng.

4. Đừng lo lắng về những sai lầm!

Lý do thứ hai tại sao lại có lợi khi biết về quy luật tự nhiên này. Nhiều sinh viên học Tiếng Anh lo lắng quá nhiều về những sai lầm khi sử dụng Tiếng Anh.

Trong khi chúng ta hấp thụ một ngôn ngữ mới, chúng ta phát triển một thứ ngôn ngữ “trung gian”. Ngôn ngữ “trung gian” này bao gồm ba điều:

_ Ngôn ngữ mới mà ta đã hấp thụ, các thành phần của ngôn ngữ mà chúng ta có thể sử dụng thoải mái, tự nhiên. Ví dụ: Bạn có thể nói những câu “Hello, how are you?” rất dễ dàng và thoải mái.

_ Những dự đoán về ngôn ngữ mới: “Tôi nghĩ rằng mình nên nói như thế này là đúng!”

_ Ảnh hưởng từ tiếng mẹ đẻ (hay tiếng bồi).

Ví dụ: _ Người Việt: No star where.

_ Người Mỹ: No problem/ You are welcome

Thứ ngôn ngữ “trung gian” đó thay đổi liên tục mỗi lần bạn mỗi lần bạn đọc hay nghe thứ ngôn ngữ mà bạn có thể hiểu được. Dần dần nó sẽ giống với thứ Tiếng Anh bạn muốn sử dụng.

Nếu bạn vẫn tiếp tục mắc sai lầm khi sử dụng Tiếng Anh thì đó chỉ cho thấy rằng bạn đang ở một nơi nào đó ở giữa nơi bạn bắt đầu và cái đích mà bạn đang hướng đến (Vùng ngôn ngữ “trung gian”). Và nó sẽ tiếp tục thay đổi chỉ cần bạn di chuyển gần hơn và gần hơn đến đích của bạn - Sự thông thạo tiếng Anh.

III. Kiểm soát chất lượng

Nếu hầu hết khả năng ngôn ngữ của chúng ta có được là nhờ việc hấp thụ ngôn ngữ, thì liệu việc học ngôn ngữ bằng việc nghiên cứu nó thông qua các cấu trúc ngữ pháp có mang lại lợi ích? Tất nhiên rồi.

1. Khi nào ngữ pháp có tác dụng?

Thứ ngôn ngữ chúng ta học vẫn có ích trong một số thời điểm nhất định. Tuy nó không giúp ích nhiều cho khả năng sử dụng ngôn ngữ trôi chảy của chúng ta nhưng nó sẽ giúp chúng ta hiệu chỉnh ngôn ngữ mà chúng ta đã hấp thụ khi chúng ta sử dụng nó. Nó giúp chúng ta sử dụng ngôn ngữ chính xác hơn, đặc biệt là khi ta viết.

2. Tại sao điều này là đúng?

Nghiên cứu khoa học cho ta biết rằng có ba yêu cầu cho việc sử dụng ngôn ngữ được học.

- _ Phải biết các quy tắc ngữ pháp: Khó khăn là ngôn ngữ rất phức tạp và có hàng trăm quy tắc.
- _ Phải chú ý vào cấu trúc.
- _ Phải có thời gian để suy nghĩ về các quy tắc.

Thông thường thời gian duy nhất để có thể đáp ứng tất cả các yêu cầu trên là khi tham gia một bài kiểm tra ngữ pháp hay chỉnh sửa một cái gì đó ta đã viết.

Điều thú vị là, không ai trong số các nhà văn giỏi suy nghĩ về các quy tắc khi họ viết. Chắc hẳn bạn đã quá quen thuộc với câu nói “Muốn viết văn giỏi phải đọc nhiều sách” đúng không? Gần đây tôi đọc một tuyên bố thú vị của một nhà văn rất thành công. Dưới đây là những gì ông nói:

"Bạn có thể thấy rằng thật kỳ lạ khi biết rằng tôi ... chưa bao giờ học được những quy định chính thức về ngữ pháp. Tôi học cách viết bằng cách đọc một cách nhiệt tình khi còn trẻ, nhưng khi phải tìm hiểu những "quy tắc", tôi bỏ qua nó. Nếu bạn cho tôi một câu không chính xác, tôi có thể sửa nó, nhưng nếu tôi cần phải biết chính xác ngữ pháp nào được sử dụng sai thì tôi sẽ đi hỏi vợ tôi. "

Làm sao để bạn phát triển khả năng viết của mình? Bằng cách đọc.

Làm thế nào bạn có thể phát triển thêm khả năng tiếng Anh? Theo cùng một cách: bằng cách đọc và nghe.

Không có gì là tốt hơn đọc nhiều và nghe nhiều để giúp chúng ta sử dụng tốt ngôn ngữ

IV. Muốn thành thạo tiếng Anh ư? - Chỉ có duy nhất một con đường !!

Bạn có nhớ tôi so sánh việc hấp thụ ngôn ngữ với việc có một chế độ ăn uống lành mạnh? Tôi cho rằng sinh viên học tiếng Anh nên đối xử với bản thân bằng một chế độ ăn uống “Tiếng Anh lành mạnh” tin tưởng tâm trí của bản thân rằng các thành phần ngôn ngữ tiếng Anh sẽ được hấp thụ khi đúng thời điểm.

Tôi sẽ thêm một chút vào phép so sánh đó. Khi chúng ta ăn, chúng ta thường cẩn thận để nuôi cơ thể chúng ta các loại thực phẩm dễ tiêu hóa. Ví

dụ, khi một em bé được sinh ra, trước tiên chúng ta cho chúng ăn sữa và sau đó là các loại thực phẩm dễ hấp thụ. Sau đó, khi chúng đã sẵn sàng, ta cho chúng ăn trái cây, rau quả, và các loại thịt. Cùng một cách tiếp cận như vậy, khi chúng ta muốn hấp thụ được nhiều tiếng Anh, chúng ta phải nuôi trí não chúng ta bằng thứ Tiếng Anh dễ hấp thụ và sử dụng.

Ta chỉ có thể hấp thụ ngôn ngữ khi chúng ta hiểu được những gì chúng ta đọc hoặc nghe. Nếu chúng ta hiểu được những gì chúng ta đọc hoặc nghe thấy, não bộ sẽ tự động “hấp thụ” các thành phần của ngôn ngữ. Và ta hoàn toàn không có ý thức gì về việc này.

Rất nhiều sinh viên tin rằng họ phải học tập thật chăm chỉ để sử dụng được Tiếng Anh. Họ đọc hoặc nghe những thứ quá khó. Họ thường xuyên dừng lại để tìm kiếm các từ mà họ không hiểu. Điều đó không thật sự hiệu quả! Chúng ta chỉ hấp thụ ngôn ngữ khi chúng ta hiểu được ngôn ngữ chúng ta đang đọc và nghe.

Cung cấp cho mình một chế độ ăn uống tiêu hóa lành mạnh trong tiếng Anh! Nếu bạn có vấn đề việc hiểu những gì bạn đọc và nghe (Quá khó), hãy tìm cái gì đó dễ dàng hơn. Kiên nhẫn. Dần dần tăng độ khó. Nếu bạn làm thế, tiếng Anh của bạn sẽ liên tục được cải thiện.

V. Đừng lo lắng. Hãy tin tưởng!

"Khi bạn lo lắng, bạn làm cho cuộc sống khó khăn hơn" – McFerrin.

Tôi muốn nói điều tương tự về việc hấp thụ ngôn ngữ. Thậm chí nếu bạn hiểu được thứ tiếng Anh mà bạn đang đọc và nghe, bạn vẫn có thể khiến việc hấp thụ ngôn ngữ trở nên khó khăn hơn. Đây là lý do:

_ Bạn quá lo lắng

_ Bạn thiếu tự tin ("Tôi không thể làm điều này! Học ngoại ngữ không dành cho người như tôi").

Bộ não của chúng ta có một cơ quan gọi là Cơ Quan Thụ Cảm Ngôn Ngữ (Language Acquisition Advice), khi bạn cảm thấy lo lắng, cơ quan này sẽ tạo một màng lọc ngăn cản những thông tin đi vào não bộ. Chúng sẽ cản trở quá trình hấp thụ của bạn. Tâm lý chính là chìa khóa quyết định thành công trong việc học Tiếng Anh.

Làm thế nào bạn có thể sử dụng thông tin này để giúp quá trình hấp thụ tiếng Anh dễ dàng hơn?

Đầu tiên, khi bạn đang tìm kiếm một cái gì đó để đọc hoặc nghe, hãy tìm một cái gì đó thú vị. Sách, báo, tạp chí, phim, hay video mà bạn cho là thú vị khiến bạn chìm đắm vào đó. Nếu bạn đang đọc hoặc nghe một cái gì đó mà bạn không thấy hứng thú? Hãy dừng lại và tìm kiếm thứ khác hấp dẫn hơn.

Thứ hai, hãy thư giãn! Đọc hoặc nghe vì vui thích. Bạn không cần phải cố gắng học chúng (ghi nhớ từ vựng, phân tích ngữ pháp). Nếu chúng thú vị và bạn có thể hiểu được thông tin được truyền tải, bạn sẽ hấp thụ Tiếng Anh nhiều hơn. Hãy tin tưởng vào quá trình của tự nhiên. Hãy tin rằng bộ não của bạn vẫn đang học hỏi.

Phần 3: Sức mạnh của đọc và nghe

Nghiên cứu khoa học cho rằng hầu hết khả năng sử dụng ngôn ngữ của chúng ta đến từ những gì ta đọc và nghe. Đọc và nghe có sức mạnh để nâng cao vốn từ vựng, ngữ pháp, đọc hiểu, viết, chính tả, điểm TOEFL, và nhiều hơn nữa.

Điều quan trọng nhất bạn có thể làm để cải thiện tiếng Anh của bạn là đọc và nghe tài liệu vừa dễ hiểu vừa thú vị càng nhiều càng tốt. Đây là lý do tại sao.

I. Giải thích

Học một ngôn ngữ là một quá trình tự nhiên. Đó là một thứ mà bộ não của chúng ta làm rất tốt. Khi chúng ta đọc hoặc nghe thứ ngôn ngữ mà ta có thể hiểu, não của chúng ta hấp thụ ngôn ngữ mới - từ vựng mới, những cấu trúc về ngữ pháp, cách sử dụng ngôn ngữ.

Quá trình thụ đắc ngôn ngữ này có một số đặc điểm thú vị:

- _ Nó diễn ra tự động, chúng ta không cần phải quyết định làm điều đó.
- _ Khi điều đó xảy ra, chúng ta không nhận thức được nó; ta không thể biết rằng nó đang diễn ra cho đến khi ai đó nói rằng, "Wow! Tiếng Anh của bạn đã tiến bộ hơn rất nhiều! "

Nếu ta làm những gì ta cần làm (đọc và nghe những tài liệu dễ hiểu), nó sẽ xảy ra. Chúng ta không thể tránh khỏi điều đó (khả năng tiếng Anh tự động tiến bộ).

II. Bí mật là gì?

Bí mật là cái mà ta gọi là “đầu vào dễ hiểu” (comprehensible input)

Bạn có nhớ làm thế nào bạn học được tiếng Việt không? Khi chúng ta còn nhỏ, ta hấp thụ Tiếng Việt thông qua đầu vào dễ hiểu. Cha mẹ chúng ta và

những người khác sử dụng ngôn ngữ đơn giản khi họ nói hoặc đọc cho ta nghe. Họ đã sử dụng một từ, sau đó cụm từ. Họ nói chuyện và đọc chậm rãi. Họ sử dụng các chuyển động cơ thể, hình ảnh... Họ đã làm tất cả mọi thứ họ có thể để giúp chúng ta hiểu được ngôn ngữ mà họ đang sử dụng, để làm cho nó dễ hiểu hơn. Khi họ làm như vậy, một cách vô thức, chúng ta đã hấp thụ được ngôn ngữ. Một ngày nọ, khi ta đã sẵn sàng, ta đã nói từ đầu tiên và tất cả mọi người đã vui mừng!

Bạn thấy chứ? Bạn học được tiếng Việt bởi vì cha mẹ của bạn và những người khác bao quanh bạn bởi đầu vào dễ hiểu - ngôn ngữ dễ hiểu.

Khi chúng ta bắt đầu học một ngôn ngữ mới, ta cần phải làm điều tương tự. Ta cần phải bao quanh mình bằng đầu vào dễ hiểu. Ta phải tiếp nhận càng nhiều đầu vào dễ hiểu càng tốt thông qua đọc và nghe.

III. Đọc và nghe càng nhiều = Khả năng ngôn ngữ càng phát triển

Học sinh thường hỏi về xem truyền hình hoặc phim ảnh. Chúng có thể hữu ích, nhưng không thật sự hữu ích như việc đọc. Đọc nhiều có một lợi thế đáng kể cho sự phát triển ngôn ngữ. Dưới đây là lý do: Học được đầy đủ thành phần của ngôn ngữ.

Hãy bỏ một chút thời gian để suy nghĩ về điều này. Khi chúng ta xem một bộ phim hoặc chương trình truyền hình, chúng ta nghe cuộc đối thoại giữa các nhân vật. Nhưng chúng ta thấy cả vị trí và hành động nhân vật. Thứ ngôn ngữ duy nhất ta nghe được là những gì các nhân vật nói với nhau. Nhưng khi chúng ta đọc một cuốn sách hay một câu chuyện, ta đọc các cuộc đối thoại và đọc mô tả của nhà văn về địa điểm và hành động. Ta nhận được nhiều đầu vào dễ hiểu hơn so với khi ta xem một chương trình phim truyền hình.

Hãy suy nghĩ về nó theo cách này. Khi ta xem một bộ phim hay một chương trình truyền hình, nó giống như có một bữa ăn nhẹ ngôn ngữ. Khi

chúng ta đọc, nó giống như một bữa ăn đầy đủ ngôn ngữ, cộng với món tráng miệng!

IV. Đọc và nghe – Chìa khóa chinh phục tiếng Anh

Nếu bạn muốn đọc và lắng nghe để cải thiện tiếng Anh của bạn, đây là những gì bạn cần làm:

_ Đọc và nghe rất nhiều, và làm điều đó thường xuyên.

Đọc và nghe mỗi ngày, thậm chí bạn chỉ dành ra 15 hoặc 20 phút. Nếu bạn có thể làm nhiều hơn nữa thì kết quả sẽ tốt hơn.

_ Đọc và nghe bất cứ điều gì mang lại cho bạn niềm vui

Làm thế nào bạn có thể nói rằng bạn đang đọc và nghe vì hứng thú? Bạn đang đọc cho vui khi bạn không muốn dừng lại bởi vì bạn rất thích nó. Khi bạn quên đi thời gian (giống như ngồi học 3 tiếng như 3 năm còn ngồi nét 3 giờ như 3 phút vậy).

_ Đọc và nghe những gì dễ hiểu

Nó phải đủ dễ để bạn biết hầu hết tất cả các từ. Khi bạn có thể đọc và lắng nghe mà không dừng lại. Khi bạn có thể hiểu những câu chuyện hay ý tưởng mà không tra từ trong từ điển. Khi bạn không cần phải đọc chậm.

V. Gợi ý cho việc đọc:

_ Đọc và nghe mà không dừng lại. Nếu bạn tò mò về một số từ, tìm chúng sau khi bạn đọc hay nghe xong, đừng dừng lại giữa chừng, nó sẽ làm ngắt mạch câu chuyện

_ Đọc và nghe nhiều hơn một lần. Nếu bạn thích một cái gì đó mà bạn muốn đọc hoặc nghe nó một lần nữa, hãy làm điều đó! Mỗi lần đọc lại bạn sẽ hiểu sâu hơn và hấp thụ được nhiều hơn.

_ Đọc và nghe cùng một lúc. Có rất nhiều lợi ích khi nhìn thấy và nghe ngôn ngữ cùng một lúc.

_ Đọc và nghe những điều được viết bởi cùng một tác giả hay cùng 1 chủ đề - ví dụ, 3 tập tiểu thuyết “The Hunger Game”. Việc đọc giới hạn chủ đề giúp bạn làm quen với văn phong của tác giả, hay cách dùng từ, từ vựng...

_ Nếu bạn đọc một cuốn sách bằng Tiếng Việt trước, bạn sẽ hiểu nó tốt khi bạn đọc nó bằng tiếng Anh. Đây là lý do bạn nên tìm đọc những mẫu truyện song ngữ.

Hãy bắt đầu ngay hôm nay! Hãy biến nó thành một thói quen. Bạn càng bắt đầu sớm, trình độ tiếng Anh của bạn càng sớm được cải thiện.

VI. Vậy tôi phải bắt đầu từ đâu?

Đây là câu hỏi mà bất kỳ ai đang cố gắng để cải thiện trình độ tiếng anh của mình đều thắc mắc.

Câu trả lời là: “ Bất cứ đâu “ . Bạn có thể sử dụng bất kỳ 1 nguồn tài liệu nào phù hợp với các nguyên tắc:

_ Thú vị : Nếu tài liệu không dễ thì bạn sẽ không thể nào có hứng thú học. Nếu bạn thích bóng đá,hãy đọc báo bóng đá. Nếu bạn thích khoa học, hãy tìm đọc những bài viết về đề tài khoa học mà bạn thích...

_ Dễ: Vậy thế nào là dễ? Đó là bạn có thể đọc hoặc nghe tài liệu mà bạn phải hiểu ít nhất 95% trở lên. Nếu bạn gặp những từ ngữ mới và có thể đoán được từ đó hoặc bạn hoàn toàn có thể hiểu nội dung của tài liệu mà không cần phải tra từ điển. Tài liệu càng dễ bao nhiêu,bạn càng thụ đắc nhiều bấy nhiêu. Hãy nhớ là nếu bạn không hiểu bạn sẽ không học được gì.

- **Một số nguồn tham khảo:**

Đọc:

_ Kissmanga.com : Dành cho các bạn yêu thích Manga.

_ longform.org

Nghe:

_ eslpod.com

_ lingq.com

_ Youtube.com

Phần 4: Hành động

I. Làm thế nào mà việc đọc và nghe những câu truyện và tiểu thuyết lại giúp tôi cải thiện trình độ tiếng Anh?

Trong phần “Sức mạnh của đọc và nghe” tôi đã nhấn mạnh về “đầu vào dễ hiểu” từ việc đọc và nghe giúp ta sử dụng ngôn ngữ một cách trôi chảy. Một trong những nguồn tốt nhất để có đầu vào dễ hiểu đó là từ những quyển tiểu thuyết phổ biến – những quyển sách hay những câu chuyện mà người ta đọc chúng chỉ đơn giản bởi vì họ thích.

1. Tại sao lại là tiểu thuyết?

Thứ nhất, tiểu thuyết là một nguồn tuyệt vời để có đầu vào dễ hiểu. Khi ta hiểu những gì ta đang đọc và nghe, ta hấp thụ ngôn ngữ. Càng hấp thụ được nhiều, ta càng hiểu nhiều hơn và càng cảm thấy yêu thích thứ ta đang đọc. Ta hấp thụ ngôn ngữ nhiều hơn khi tài liệu mà ta sử dụng để đọc, ta không phải dừng lại giữa chừng để tra cứu từ mới trong từ điển. Đồng thời tiểu thuyết cho chúng ta nhiều lựa chọn, bạn có thể chọn thể loại ngôn tình, trinh thám hay bất cứ loại gì mà bạn yêu thích.

Thứ hai, tiểu thuyết, sách và những câu truyện cho chúng ta hiểu nhiều hơn về văn hóa của người bản địa. Ngôn ngữ không chỉ là từ vựng và cấu trúc ngữ pháp. Nó là một phần văn hóa của những người sử dụng nó. Giống như tiếng Việt, chúng ta có những đặc trưng trong tiếng Việt gắn liền với văn hóa Việt Nam. Ngôn ngữ không thể tách rời khỏi văn hóa. Nó chính công cụ để những người có cùng nền văn hóa chia sẻ về cuộc sống, tư tưởng và ý kiến.

Đọc hoặc nghe tiểu thuyết chính là cách tốt nhất để hiểu thêm về nền văn hóa sử dụng ngôn ngữ mà chúng ta đang học.

Cuối cùng, tôi muốn nhấn mạnh rằng, đọc sách và tiểu thuyết tốt hơn nhiều so với việc xem các chương trình TV cho sự phát triển khả năng ngôn ngữ. Tại sao ư? Vì sách và tiểu thuyết chứa đựng đầy đủ thành phần của ngôn ngữ. Khi ta xem phim hay một chương trình TV, ta chỉ được nghe những cuộc hội thoại giữa các nhân vật, nhưng ta được nhìn thấy vị trí và hành động của nhân vật. Thứ ngôn ngữ duy nhất mà ta nghe được đó là những gì mà nhân vật nói chuyện với nhau. Tuy nhiên, khi ta đọc sách hay tiểu thuyết, ta không những đọc những gì các nhân vật nói với nhau mà ta còn đọc được cả mô tả của người viết về địa điểm và nhân vật. Ta nhận được nhiều ngôn ngữ hơn, nhiều đầu vào để hiểu hơn là việc chỉ xem những chương trình TV và phim. Khi đó ta sẽ học được cách làm thế nào để mô tả người, hành động, sự vật, sự việc...

Khi ta xem chương trình TV, cũng giống như một bữa ăn nhẹ vậy. Nhưng khi ta đọc sách hay tiểu thuyết, nó giống như việc bạn có một bữa ăn đầy đủ có kèm theo tráng miệng.

2. Tôi nên đọc những gì?

Câu trả lời cho câu hỏi này rất đơn giản: “Bạn thích đọc cái gì?”. Đây là câu hỏi quan trọng nhất mà bạn cần trả lời. Có người thích đọc về khoa học, có người thích đọc truyện tình cảm, có người thì thích truyện tranh, có người thì tạp chí thời trang... Hãy tìm những chủ đề mà bạn yêu thích. Chỉ cần chúng dễ hiểu, bạn có thể đọc hiểu hoàn toàn mà không cần sự trợ giúp của từ điển và bạn cảm thấy hứng thú khi đọc chúng thì bất kỳ tài liệu nào cũng đều có thể sử dụng.

II. Đọc như thế nào để cải thiện tiếng Anh?

Như tôi đã đề cập, đọc và nghe chính là chìa khóa giúp bạn nâng cao trình độ tiếng Anh. Lượng đầu vào để hiểu mà bạn tiếp nhận được càng lớn, bạn càng nhanh chóng tiến bộ.

Thứ mà bạn đọc và cách mà bạn đọc chúng quyết định sự tiến bộ của bạn. Sau đây là những bí quyết chọn lựa tài liệu đọc và cách đọc có thể giúp bạn đột phá trong việc học tiếng Anh.

1. Đọc hiệu quả là đọc không cần nỗ lực:

Tài liệu đọc hiệu quả nhất đó là tài liệu mà bạn có thể đọc nó một cách dễ dàng, bạn có thể hiểu được nó hoàn toàn mà không cần sự trợ giúp của từ điển.

Phần lớn người học tiếng Anh tin rằng để cải thiện khả năng tiếng Anh, họ phải chọn những tài liệu thật khó, những tài liệu phải vượt quá trình độ của bạn hiện tại thì bạn mới có thể tiến bộ. Nhưng điều này hoàn toàn ngược lại. Những nghiên cứu đã chỉ ra rằng, lượng từ vựng của bạn sẽ tiến bộ nhanh hơn nếu bạn hiểu được từ 95% nội dung mà bạn đang đọc mà không cần phải tra cứu từ.

2. Đọc hiệu quả là khi đọc, bạn tập trung vào nội dung thay vì ngôn ngữ:

Bạn sẽ hấp thụ được tiếng Anh nhiều hơn nếu tài liệu mà bạn đang sử dụng khiến bạn quên đi rằng nó được viết bằng tiếng Anh. Khi đó, bạn chỉ tập trung vào nội dung mà tài liệu đang truyền tải thay vì tập trung vào các cấu trúc ngữ pháp, các thì...

Đã bao giờ bạn có cảm giác “quên đi thời gian” chưa? Khi bạn làm một việc gì đó và bạn cảm thấy rằng thời gian trôi qua nhanh hơn, bạn không còn để ý đến thời gian nữa. Tương tự với việc tìm tài liệu đọc, bạn nên chọn những tài liệu khiến bạn “quên” đi rằng bạn đang đọc nó, và tất cả những gì bạn muốn làm chỉ là đọc nó càng nhiều càng tốt chỉ bởi bạn muốn biết chuyện gì sẽ xảy ra tiếp theo. Khi bạn đọc tài liệu đạt được yêu cầu như vậy chính là lúc bạn hấp thụ tiếng Anh hiệu quả nhất.

3. Lo lắng về sự tiến bộ sẽ làm giảm hiệu quả:

Sự hấp thụ ngôn ngữ diễn ra ở nơi mà bạn không thể cảm nhận được. Bạn có nhớ tôi đã đề cập rằng bạn không thể cảm nhận được mình đang tiến bộ trong quá trình hấp thụ ngôn ngữ chứ? Nó không giống như việc bạn học $1+1=2$. Bạn phải hiểu rằng, chỉ cần bạn tiếp nhận đầu vào để hiểu thì dù muốn hay không bạn cũng sẽ tiến bộ. Giống như việc bạn nuốt thức ăn vào bụng thì dù muốn hay không nó cũng sẽ hấp thụ chất dinh dưỡng vậy. Bạn không thể kiểm soát được điều đó. Đã bao giờ bạn học một điều gì đó mà bạn yêu thích, bạn không quan tâm đến việc bạn có tiến bộ hay không, chỉ là đến một ngày đột nhiên bạn nhận ra “Ô, té ra mình đã tiến bộ đến thế này rồi ư?”

Người học tiếng Anh lo lắng thái quá về sự tiến bộ của bản thân. Họ tự tạo áp lực cho chính bản thân mình về những thứ mà bản thân “mình còn nhớ” và “mình đã quên”. Và họ tự thuyết phục bản thân mình rằng “Mình không hề tiến bộ”.

Nếu bạn làm những điều bạn cần phải làm, đó là đọc những tài liệu khiến bạn cảm thấy say mê và thích thú, bộ não của bạn sẽ tự động làm thứ mà nó được cấu tạo để hoàn thành, đó là hấp thụ ngôn ngữ.

Một lần nữa tôi muốn nhấn mạnh rằng, khi bạn tiếp nhận đầu vào để hiểu, thì dù muốn hay không, bạn cũng sẽ tiến bộ.

4. Kiểm tra sự lĩnh hội khiến hiệu quả giảm xuống:

Khi bạn dừng đọc để kiểm tra sự lĩnh hội của bản thân, bạn sẽ vô tình làm cản trở quá trình hấp thụ ngôn ngữ. Điều này thường xảy ra khi bạn dừng để tìm kiếm nghĩa của một từ mới hay bạn đang muốn ghi chép nó lại vào danh sách từ mới.

Việc kiểm tra sự lĩnh hội thường xuyên kéo bạn ra khỏi sự tập trung, khiến bạn tập trung vào ngôn ngữ thay vì nội dung. Sự phấn khích của bạn sẽ giảm xuống và quan trọng hơn, hiệu quả sẽ giảm theo. Bạn càng

tập trung vào nội dung bao nhiêu, lượng tiếng Anh mà bạn hấp thụ sẽ tăng lên bấy nhiêu.

5. Chú ý:

Tất cả những điều áp dụng đối với việc đọc đều được áp dụng với việc tìm tài liệu nghe.

Nghĩa là tài liệu nghe phải đáp ứng được những yêu cầu sau:

_ Dễ hiểu.

_ Bạn thấy hứng thú.

6. Làm thế nào để tôi biết rằng tài liệu tôi đang đọc là quá khó?

Nếu bạn có thể đọc nó thoải mái mà không cần phải dừng lại để kiểm tra từ vựng và vẫn hiểu được những gì mà nội dung truyền tải, tức là bạn đang sử dụng tài liệu vừa với khả năng của mình.

Hoặc bạn có thể thử bằng cách làm 1 bài toán nhỏ, hãy ước chừng có bao nhiêu từ trong 1 trang tài liệu mà bạn đang đọc, sau đó hãy đếm số từ mới mà bạn gặp phải. Chia số từ mới cho tổng số từ trong 1 trang. Nếu số từ mới chiếm khoảng từ 2-5% trên tổng số từ thì đó là tài liệu phù hợp trình độ hiện tại của bạn.

Nếu bạn đọc những tài liệu quá khó đối với trình độ hiện tại thì hãy dừng lại, tạm gác nó qua 1 bên. Tìm những thứ dễ hơn và quay trở lại khi trình độ tiếng Anh của bạn đã được cải thiện.

7. Tôi nên đọc bao nhiêu?

Chắc chắn 1 điều đó là, bạn đọc càng nhiều, bạn càng hấp thụ được nhiều ngôn ngữ. Tốt hơn hết là bạn hãy dành mỗi ngày ra 20-30p. Bạn đọc ít nhưng làm nó đều đặn hằng ngày tốt hơn rất nhiều so với việc đọc nhiều giờ đồng hồ nhưng chỉ 1 hay 2 lần 1 tuần.

8. Vậy đối với những từ tôi không biết thì tôi có nên tra cứu nghĩa của nó không?

Không nên. Đặc biệt là khi bạn đang đọc. Nếu bạn thật sự tò mò về một số từ, bạn có thể xem nghĩa của nó sau khi đã đọc xong. Dù cho điều đó là không thực sự cần thiết.

Bạn sẽ gặp lại chúng . Và sau khi bạn gặp chúng vài lần trong những ngữ cảnh khác nhau, dần dần bạn sẽ hiểu được nó.

Bạn chỉ nên tra cứu nghĩa của từ mới nếu như bạn thật sự cần hiểu nội dung mà bạn đang đọc. Tuy nhiên, nếu việc này diễn ra nhiều lần thì có lẽ bạn nên tìm tài liệu khác để đọc hơn.

9. Một số lời khuyên cho việc luyện đọc:

_ Đọc những tài liệu bằng tiếng Việt trước, rồi chuyển sang đọc bằng tiếng Anh. Hoặc những mẫu truyện song ngữ. Đối với người mới bắt đầu hay người học chỉ có lượng từ vựng hạn chế thì việc đọc truyện song ngữ có thể mang lại hiệu quả kỳ diệu.

_ Bạn nên chọn đọc những tài liệu hay sách của cùng một tác giả, hoặc bạn nên đọc những tài liệu, bài viết về cùng chủ đề (như y học, thời trang, âm nhạc....). Việc đọc theo cách chọn lọc như vậy sẽ giúp bạn làm quen với những từ ngữ trong cùng một nhóm chủ đề hay cùng văn phong của tác giả.

_ Hãy biến việc đọc trở thành một thói quen, sở thích hằng ngày.

_ Mua hoặc in ra những quyển sách giấy nhỏ và mang theo chúng bất cứ nơi đâu. Đọc vào bất cứ thời gian nào mà bạn rảnh.

_ Nếu tài liệu đó khiến bạn cảm thấy thú vị, hãy đọc nó lại nhiều lần. Mỗi lần đọc lại sẽ giúp bạn hấp thụ thêm nhiều hơn.

- Chú ý: Nếu bạn là người mới bắt đầu, hãy đọc những mẫu truyện song ngữ ngắn trước, tốt nhất là các mẫu truyện cười nhỏ. Từ từ tăng độ khó và độ dài.

III. Sửa lỗi sai có làm bạn tiến bộ nhanh hơn không?

Người học tiếng Anh thường nhờ giáo viên hay khi nói thường nhờ người bản ngữ sửa lỗi sai cho họ (như ngữ pháp, từ vựng, phát âm) khi nói. Nhưng thực sự thì hành động này hoàn toàn không giúp ích gì cho việc cải thiện trình độ tiếng Anh.

Điều này có thể khiến nhiều người ngạc nhiên bởi không phải sửa lỗi sai là một phần quan trọng trong việc dạy và học hay sao? Đối với nền giáo dục truyền thống thì câu trả lời là “Đúng như vậy, việc sửa lỗi sai cho học sinh là một điều rất quan trọng”. Nhưng đối với việc học ngoại ngữ thì hoàn toàn không có bất kỳ một bằng chứng nào chứng minh được rằng sửa lỗi sai sẽ giúp học sinh tiến bộ. Ngược lại, rất nhiều bằng chứng chỉ ra rằng, việc sửa lỗi sai cho học sinh trong việc học ngoại ngữ sẽ làm khả năng học tập kém hiệu quả đi rất nhiều.

1. Bằng chứng từ những nghiên cứu và từ các lớp học:

Việc sửa lỗi sai thực tế giúp ích rất nhiều cho hầu hết các môn học như Toán, Lý, Hóa... nhưng tiếc là nó lại không giúp ích gì cho người học ngoại ngữ. Tiến sĩ John Truscott của đại học Tsing Hua, Đài Loan đã dành ra rất nhiều năm nghiên cứu sự ảnh hưởng của việc sửa lỗi sai về ngữ pháp khi học sinh nói và viết. Và ông đi đến 2 kết luận:

_ Không có bằng chứng nào chứng tỏ rằng sửa lỗi sai có tác dụng đối với người học. Nếu có thì hiếm khi điều đó xảy ra lâu dài. Bằng chứng rõ ràng nhất đó là khi nói, học sinh thường nhầm lẫn ở ngôi thứ 3 số ít ‘He

goes' thành 'He go'. Và dù cho giáo viên có sửa lỗi bao nhiêu lần đi nữa thì điều này vẫn tiếp tục diễn ra. Đó là bởi vì bộ não của bạn vẫn chưa sẵn sàng để hấp thụ “ngôi thứ 3 số ít” (xem Phần 2 – Cái gì đến trước?)

_ Có những bằng chứng chỉ ra rằng việc sửa lỗi sai sẽ gây hại cho người học. Sửa lỗi sai khiến người học cảm thấy lo lắng khi nói, học sinh sợ nói sai ngữ pháp, sai phát âm dẫn đến sợ nói, sợ giao tiếp. Và việc lo lắng sẽ khiến quá trình hấp thụ ngôn ngữ trở nên khó khăn hơn rất nhiều.

2. Tại sao việc sửa lỗi sai lại không giúp ích cho việc học ngoại ngữ?

Việc sửa lỗi sai không phù hợp với sự phát triển của ngôn ngữ - Theo giáo sư Truscott. Việc phát triển của ngôn ngữ chỉ đến từ việc tiếp nhận đầu vào dễ hiểu – nghe và đọc - không phải đến từ việc sửa lỗi sai cho đầu ra – thứ ta nói và viết.

Ngôn ngữ được hấp thụ khi ta hiểu những điều ta đọc hoặc nghe. Não bộ của chúng ta sẽ tự động hấp thụ những yếu tố mà ta đã sẵn sàng để hấp thụ và cộng thêm vào những điều mà ta đã biết (giống như việc bạn hấp thụ chất dinh dưỡng vậy, sẽ có những vitamin được hấp thụ trước, có những vitamin được hấp thụ sau). Bạn càng đọc nhiều nghe nhiều, càng tiếp nhận nhiều đầu vào dễ hiểu, thứ ngôn ngữ hình thành trong đầu bạn sẽ càng giống với thứ ngôn ngữ mà bạn đang học đó là tiếng Anh, những lỗi sai sẽ được thay thế dần bằng những điều đúng.

IV. Trình độ của tôi liệu có đang được cải thiện?

Đây là một câu hỏi mà bất kỳ một người học nào cũng thắc mắc. Và họ đều mong muốn câu trả lời là “Có” . Bởi làm sao bạn có đủ động lực để tiếp tục nếu bạn không cảm thấy được những gì mình nhận lại là xứng đáng. Vậy làm thế nào để biết được rằng, trình độ của bạn đang tiến bộ?

1. Một chút về nền tảng cơ bản:

Trước khi trả lời câu hỏi “Liệu trình độ của tôi có tiến bộ hay không?” thì tôi muốn nhắc lại đôi chút về quá trình hấp thụ ngôn ngữ. Hấp thụ ngôn ngữ là một quá trình tự nhiên của bộ não. Khi ta đọc và nghe những thứ mà ta hiểu được với tâm trạng thoải mái, khi đó bộ não sẽ tự động hấp thụ ngôn ngữ dù cho bạn có muốn hay không. Và thường thì ta sẽ không để ý đến quá trình đó đang diễn ra. Nó giống như việc bạn luyện tập đá bóng vậy, hằng ngày bạn luyện tập, luyện tập nhưng bạn không thể thấy sự tiến bộ của mình ngay được. Có thể sau vài tháng bạn mới bắt đầu nhận ra được khả năng của mình tiến bộ tới mức nào. Tương tự cũng như với việc học ngoại ngữ.

Và một phần khó khăn cho việc dự đoán trình độ ngoại ngữ của chúng ta có tiến bộ hay không đó là bởi phần lớn những gì ta hấp thụ đều nằm ở trong tiềm thức. Nó nằm ngoài khả năng đo đạc của ý thức. Tất cả những gì bạn nhìn và nghe trong suốt cuộc đời đều được chứa đựng ở trong tiềm thức, nó là một kho chứa khổng lồ, tuy nhiên khả năng ý thức của chúng ta quá hạn chế để có thể đo đạc được sức chứa khổng lồ của tiềm thức. Nó khác hoàn toàn so với cách mà chúng ta học và ghi nhớ $2+2=4$. Và sự khác biệt đó càng khiến ta khó khăn hơn trong việc ước chừng sự tiến bộ của chúng ta. Và nó cũng rất khó để có thể thiết kế một bài kiểm tra hiệu quả để đo đạc sự tiến bộ đó.

Những bài kiểm tra truyền thống – Từ vựng, ngữ pháp...những thứ mà ta bị bắt phải ghi nhớ - không nói lên nhiều về trình độ của chúng ta hiện tại. Cùng một bài kiểm tra, A điểm cao hơn B nhưng chưa chắc A đã giỏi hơn B. Có thể A biết nhiều về những thứ trong bài kiểm tra nhiều hơn B. Tuy nhiên, B có thể biết về những thứ mà A không biết nhưng những thứ đó không xuất hiện trong bài kiểm tra. Đó là lý do tại sao có những người làm bài kiểm tra điểm rất cao nhưng lại gần như không thể sử dụng được tiếng Anh vào thực tế đời sống.

2. Vậy chúng ta có thể làm gì?

Vậy bây giờ có cách nào để chúng ta có thể đo được sự tiến bộ? Hãy để ý vào những yếu tố sau.

- ***Bạn có thể đọc và nghe những tài liệu khó hơn.***

Nếu bạn thường xuyên nghe và đọc những tài liệu dễ hiểu, trình độ của bạn sẽ được cải thiện nhanh chóng. Sẽ rất là tự nhiên khi bạn chọn những tài liệu khó hơn. Sau 1 năm, hãy so sánh sự những gì bạn đọc năm ngoái và những gì bạn đang đọc hiện tại. Bạn sẽ cảm thấy thật sự ngạc nhiên đấy.

- ***Bạn dựa vào tiếng Việt ít hơn:***

Hãy để ý rằng bạn sẽ bắt đầu đọc nhanh hơn, nghe nhanh hơn, ít phải dừng lại để kiểm tra sự chính xác hơn. Khi nói ít ngập ngừng hơn, lời nói phát ra tự nhiên hơn, ít phải suy nghĩ về việc “mình sẽ dùng câu trúc ngữ pháp nào, từ vựng nào để diễn tả ý này....”

Đừng tập trung vào những lỗi sai như ngữ pháp hay phát âm. Hãy tập trung vào khả năng tiếng Anh của bạn hiện tại - những kỹ năng nghe nói đọc viết – và sự thay đổi của chúng.

- ***Một số lời khuyên:***

_ Khi bạn sử dụng tiếng Anh, hãy tập trung vào người mà bạn giao tiếp và nội dung cuộc giao tiếp thay vì sự chính xác của ngữ pháp, từ vựng, phát âm mà bạn đang sử dụng.

_ Hãy chấp nhận khả năng tiếng Anh hiện tại của bạn, tiếp tục quá trình hấp thụ ngôn ngữ thông qua những chủ đề nghe và đọc thú vị, dễ hiểu và tin tưởng rằng trình độ của bạn đang tiến bộ lên từng ngày.

V. Tôi phải làm gì khi gặp một từ mới?

Đây là câu hỏi thường thấy nhất. Phản ứng thường gặp của một học sinh đối với một từ mới đó là tra cứu nó trong từ điển. Họ cảm thấy có lỗi nếu như không làm gì cả.

Trước khi nói đến giải pháp cho vấn đề này, để tôi mô tả qua về những gì sẽ diễn ra khi bạn bắt gặp một từ mới.

1. Bản đồ từ ngữ:

Khi bạn bắt gặp một từ mới, bộ não của bạn hành động ngay lập tức một cách tự động. Nó sẽ liên kết những thông tin từ tài liệu mà bạn đang đọc – câu, đoạn văn, nội dung câu chuyện... - và gán cho từ đó một ý nghĩa “tạm thời”. Sau đó, mỗi lần bạn gặp lại từ đó, não của bạn lại tiếp tục thu thập những thông tin mới của từ đó. Và sau một vài lần, khi những thông tin đã được thu thập đầy đủ, từ đó sẽ trở thành một phần có thể sử dụng được trong kho từ vựng của bạn. Nói một cách ngắn gọn thì những thông tin trong tài liệu mà bạn đang đọc sẽ giúp cho bộ não của bạn thu thập thông tin về từ mới đó cho đến khi bạn hiểu được đầy đủ ý nghĩa của từ đó.

Bộ não sẽ làm việc này tự động nhưng bạn cần phải ra quyết định. Vậy điều gì là tốt nhất nên làm khi bạn gặp một từ mới?

2. Bỏ qua và tiếp tục đọc:

Đầu tiên. Bạn cần bỏ qua từ đó và tiếp tục đọc. Nếu bạn vẫn hiểu được nội dung của tài liệu, đừng dừng lại. Tiếp tục đọc. Không phải lúc nào cũng cần thiết để hiểu mọi từ trong bài đọc.

Có 2 lý do.

_ Đầu tiên là nếu như dừng lại và tìm kiếm mỗi từ mới bạn gặp, bạn đang làm gián đoạn quá trình đọc khiến cho “dòng chảy ngôn ngữ” trong bạn bị chặn đứng khiến cho việc hấp thụ ngôn ngữ khó khăn hơn. Kể cả khi bạn cần hiểu nghĩa của từ đó để hiểu nội dung thì cũng bỏ qua

nó và đọc cho đến cuối đoạn văn và sau đó đọc lại lần nữa. Đọc lại là một cách rất hiệu quả để giúp bạn hấp thụ được nhiều tiếng Anh hơn.

_ Thứ 2, kể cả khi bạn bỏ qua từ đó, bộ não của bạn cũng không bỏ qua nó hoàn toàn mà nó sẽ được chứa lại trong tiềm thức. Hiểu biết của bạn về nội dung mà bạn đang đọc giúp cho việc hiểu nghĩa từ đó cũng được chứa đựng trong tiềm thức. Vì vậy, dù cho bạn có bỏ qua từ đó thì những thông tin đó vẫn còn lưu lại và nó sẽ được kết hợp với những thông tin mới bạn sẽ gặp và giúp bạn hiểu nghĩa trong tương lai.

3. Đoán nghĩa:

Nếu bạn cần từ đó để hiểu nghĩa của tài liệu bạn đang đọc thì hãy ĐOÁN.

Đầu tiên, hãy nghĩ về nội dung mà bạn đang đọc. Liệu có câu nào, đoạn văn nào hay nội dung nào của tài liệu có thể giúp bạn đoán ra được nghĩa của từ không? Nếu bạn chịu khó để ý, thường thì bạn sẽ tìm thấy những dấu hiệu giúp bạn có thể đoán được ý nghĩa của nó ngay trong tài liệu.

Thứ 2, từ đó trông có giống với từ nào mà bạn đã biết không? Có thể nó chỉ là một dạng khác của từ đó trong tiếng Anh thôi (Ví dụ: Important – Importantly)

4. Tra cứu:

Nếu bạn thực sự cần hiểu nghĩa của từ thì hãy tra cứu nó tại từ điển online: <http://www.ldoceonline.com/dictionary/>

Đây là lý do:

_ Định nghĩa tiếng Anh dễ hiểu.

_ Có ví dụ cụ thể.

_ Đầy đủ các lớp nghĩa.

_ Có phát âm chuẩn giúp bạn biết cách phát âm.

VI. Làm thế nào để nói tốt hơn?

1. Câu chuyện đầu tiên của bạn:

Bạn có nhớ làm cách nào mà bạn học được tiếng Việt không? Có lẽ là không. Tôi cũng không chứng kiến điều đó, nhưng tôi có thể mô tả những gì đã xảy ra đối với bạn, với tôi. Bạn bắt đầu nói tiếng Việt bằng cách....không nói gì cả. Khi bạn sinh ra, bao quanh xung quanh bạn đó à những người nói tiếng Việt nhưng bạn không hề nói được trong một thời gian dài. Và đối với những người khác, việc đó hoàn toàn bình thường.

Khi bố mẹ bạn và những người khác quyết định nói chuyện với bạn, họ dùng thứ ngôn ngữ đơn giản nhất có thể. Họ dùng cử chỉ, tranh ảnh, hay vật dụng để giúp bạn hiểu được những gì họ đang nói. Và khi họ làm điều đó, chính là lúc bạn đang hấp thụ tiếng Việt.

Rồi một ngày, bạn nói ra những tiếng đầu tiên. Mọi người đều phấn khích. Tiếp đó mọi người bắt đầu nói với bạn nhiều hơn. Và khi khả năng nói của bạn tăng dần, họ tăng dần độ khó của cuộc nói chuyện. Những câu nói phức tạp hơn, tốc độ nói nhanh hơn.

Những gì mà bố mẹ bạn đang làm chính là lợi dụng khả năng học ngôn ngữ tự nhiên của bộ não – khả năng hấp thụ thứ ngôn ngữ dễ hiểu. Và họ không hề ép buộc bạn phải nói cho đến khi bạn sẵn sàng.

2. Câu chuyện tiếp theo do chính bạn viết nên:

Con đường duy nhất để làm tăng khả năng nói của bạn chính là nghe thật nhiều tiếng Anh. Hãy nghe những thứ đủ thú vị và đủ dễ để bạn có thể quên đi rằng mình đang học tiếng Anh.

Nghe chính là chìa khóa để nói tiếng Anh trôi chảy.

Rồi bạn sẽ thấy khả năng nghe và nói của mình tiến bộ rõ rệt.

3. Nhưng lưu ý cho việc luyện nghe:

- **Về tài liệu:**

Như tôi luôn đề cập, mấu chốt của việc chọn tài liệu học Tiếng Anh hiệu quả đó là tài liệu mà bạn chọn phải phù hợp với những tiêu chí:

_ Dễ hiểu.

_ Bạn thấy thú vị.

- Đối với người mới tôi khuyên bạn nên chọn những bài nghe ngắn, chỉ vài phút là tốt nhất. Trailer phim là một nguồn cực kỳ hữu ích cho người mới bắt đầu.

- **Về cách học:**

Để có thể luyện nghe hiệu quả thì bạn cần trải qua những giai đoạn. Khi hoàn thành giai đoạn 2 là lúc bạn có thể chuyển qua tài liệu khác.

- *Giai đoạn 1: Hiểu*

Đây là giai đoạn mà bạn cần phải dịch nghĩa hay làm thế nào đó để bạn có thể hiểu nội dung bạn đang nghe (Bạn có thể xem từ phụ đề hay dịch qua từ điển). Bạn sẽ không học được gì nếu như bạn không hiểu người khác đang nói gì.

- *Giai đoạn 2: Nghe*

Bạn phải nghe tài liệu đó nhiều lần. Nghe tới khi nào bạn hiểu mà không cần phải dịch nó sang tiếng Việt nữa là tức là đạt yêu cầu. Bạn có thể chuyển sang tài liệu khác để nghe và quay trở lại giai đoạn 1.

VII. Làm thế nào để tôi cải thiện phát âm?

Như tôi đã từng đề cập: ***“Âm chúng ta nói ra chính là âm được định hình ở trong đầu chúng ta”***. Điều này có nghĩa là, để bạn phát âm chuẩn thì âm được định hình trong đầu bạn phải là âm chuẩn. Ví dụ như

bạn muốn nói từ Hospital chuẩn thì âm của từ Hospital trong đầu bạn phải chuẩn.

Tuy nhiên trong tiếng Anh cũng như tiếng Việt, không có khái niệm Tiếng Anh Chuẩn cũng như không có khái niệm Tiếng Việt Chuẩn. Những người nói tiếng Anh cũng phân theo rất nhiều miền, nhiều đất nước. Ví dụ như cùng một nước Mỹ thì các bang khác nhau có thổ ngữ khác nhau (như Việt Nam thì người Hà Nội và người Sài Gòn...). Giữa các đất nước khác nhau thì tiếng Anh của họ cũng khác nhau. Ví dụ như Anh-Anh sẽ khác Anh-Mỹ và sẽ khác Anh-Ấn, Anh-Singapore, Anh-Úc....etc. Do chúng ta quen học tiếng Anh-Mỹ nên ta coi đó là tiếng Anh chuẩn.

Nếu bạn nghe từ nguồn nào, bạn sẽ có xu hướng phát âm giống với nguồn đó. Tức là nếu bạn hay nghe từ những nguồn nói tiếng Anh-Anh, bạn sẽ hấp thụ cách phát âm, âm điệu của tiếng Anh-Anh. Và cuối cùng bạn sẽ nói theo kiểu phát âm và ngữ điệu của tiếng Anh-Anh. Tương tự đối với Anh-Ấn, Anh-Úc... Đó là lý do tại sao người vùng nào thì nói tiếng vùng ấy, người Hà Nội thì nói tiếng Hà Nội, người Sài Gòn thì nói tiếng Sài Gòn.

VIII. Làm thế nào để nâng cao khả năng viết?

Chắc hẳn bạn cũng như tôi, cũng như rất nhiều nhà văn, giáo viên hay những nhà nghiên cứu khác đều đồng tình với quan điểm: Để viết tốt thì phải đọc nhiều. Đáng buồn là nhiều học sinh lại cảm thấy khó để chấp nhận quan điểm này. Họ cho rằng để viết tốt thì phải biết rất nhiều cấu trúc ngữ pháp, phải biết cách sắp xếp đoạn văn, dấu câu...tóm lại là họ mong muốn có một công thức nào đó mà họ có thể áp dụng ngay lập tức để có thể viết tốt.

Không phải quá rõ ràng đó là nếu bạn muốn viết tốt, thì bạn phải hiểu thế nào là “viết tốt” đúng không? Một nhà văn đã từng nói: “Khả năng viết tốt chính là kiến thức về cảm giác cho bố cục và nội dung”.

1. “Cảm giác cho bố cục và nội dung” là gì?

Bạn hãy tưởng tượng bạn đang đọc một bài văn của một học sinh cấp 2 và một đoạn văn của một tác giả nổi tiếng về cùng một chủ đề. Chắc chắn rằng bạn sẽ thấy đoạn văn của nhà văn sẽ hay hơn đúng không? Tại sao? Đây là một câu hỏi rất khó trả lời. Bạn chỉ “cảm thấy” là bài văn của học sinh cấp 2 sẽ không hay nhưng bạn không thể chỉ ra chính xác tại sao nó lại như thế. Các nhà văn cũng không thể hiểu được chính xác tại sao. Họ chỉ có thể nói rằng nội dung và bố cục không hợp lý. Bạn có nghĩ rằng khi những nhà văn viết bài họ có tính toán xem bao nhiêu câu thì xuống dòng, bao nhiêu từ thì dấu chấm, dấu phẩy không? Không, họ chỉ “cảm thấy” là chỗ này nên xuống dòng, chỗ này nên nhấn mạnh, chỗ này nên đặt dấu phẩy.

Chính là bởi khả năng sắp xếp bố cục và nội dung hay nói cách khác là khả năng viết của các nhà văn cao hơn hơn những người khác nên họ có “cảm nhận” về nội dung và bố cục đó hợp lý hay chưa hợp lý.

Tóm lại, kỹ năng viết tốt chính là cảm nhận bên trong của bạn về “cái gì là đúng” khi viết. 50 năm trước, David Lambuth, một trong những tác giả hàng đầu của Mỹ từng nói: “Cảm giác về việc viết ‘đúng’ chỉ đến từ một nguồn duy nhất: Đọc nhiều”. Ông còn nói rằng: “Không có ai từng học viết bằng cách học thuộc lòng hay ghi nhớ những quy luật và luật lệ”. Bạn không nhớ rằng khi bạn còn học lớp 1, lớp 2 nhưng bạn vẫn có thể viết được một bài văn dù chưa từng học một luật lệ nào ư? Đó chính là nhờ bạn đã được nghe hay đọc những câu chuyện cổ tích, truyền tranh trong suốt quá trình trưởng thành. Đó là chính là nguồn giúp bạn có thể viết được.

Vậy câu hỏi đặt ra là: “Làm thế nào để chúng ta có được “cảm giác” đó? Brain Clark từng nói: “Bất cứ một nhà văn hay tác giả nào cũng đều hiểu rằng, kỹ năng viết đến từ việc đọc rất nhiều những tài liệu khiến bạn cảm thấy hứng thú. Khi bạn đọc, bằng cách vô thức, bạn sẽ tự động hấp

thụ những kỹ năng viết mà bạn cần có để viết tốt hơn” . Đây là lý do tại sao người thích đọc sách lịch sử thì lối viết và từ ngữ sử dụng thường đậm chất sử học. Người thích đọc truyện tình cảm thì lối viết và từ sử dụng sẽ đậm chất thơ ca, bay bổng.

Nếu bạn muốn cải thiện kỹ năng viết của mình thì việc này là không thể tránh khỏi. Bạn cần phải đọc, đọc và đọc. Đọc nhiều đến mức đủ để bộ não của bạn có thể “cảm nhận” được nó.

2. Một số điều bạn cần nhớ khi đọc:

_ Bạn hấp thụ phần lớn kỹ năng viết của mình giống như các kỹ năng khác, đó là thông qua đầu vào để hiểu, thú vị.

_ Quá trình hấp thụ này diễn ra trong tiềm thức. Bạn sẽ không thể nhận thấy được khả năng của mình đang tiến bộ cho đến một ngày bạn chợt nhận ra là mình có thể viết được những thứ mà trước kia mình không thể.

_ Để cải thiện được kỹ năng viết đòi hỏi một lượng vô cùng lớn đầu vào. Và quá trình tiến bộ của mỗi người thì không giống nhau. Hãy kiên nhẫn.

_ Khi đọc, hãy tập trung vào nội dung câu chuyện thay vì tập trung vào những ngữ pháp.

_ Hãy tin tưởng. Bạn phải tin rằng học ngôn ngữ là quá trình mà bộ não của bạn đã được thiết lập sẵn. Chỉ cần bạn tin tưởng và tiếp tục làm những điều bạn cần phải làm, bạn sẽ nhìn thấy thành công.

IX. Luyện tập có làm trình độ tiếng Anh của bạn tốt hơn?

1. Có chứ....thỉnh thoảng.

Vậy thế nào là luyện tập? Đó là nếu bạn làm một điều gì đó đủ nhiều, đặc biệt là khi có người nói cho bạn biết rằng chỗ nào đúng, chỗ nào sai, cuối cùng thì bạn sẽ làm nó đúng hoặc ít nhất là hầu hết đều làm đúng.

Điều này hữu dụng với rất nhiều lĩnh vực.

_ Toán học: $2+2=4$, $2+6=8$ ...

_ Hóa học: H= Heli, Li= Liti

_ Trong thể thao như bóng đá, bóng chuyền...

Nhưng nó có thật sự hiệu quả trong việc học tiếng Anh?

Có thể...nếu như việc học tiếng Anh chỉ là việc ghi nhớ những chuỗi từ vựng và cấu trúc ngữ pháp, là ghi nhớ việc sắp xếp các từ vào với nhau thành một câu. Thì khi đó việc luyện tập có hiệu quả – sử dụng các cấu trúc giúp bạn tạo thành câu thông qua việc sắp xếp các từ vựng và có người sửa lỗi cho bạn, đó là giáo viên. Nhưng đó không phải là chức năng của ngôn ngữ. Sử dụng ngôn ngữ không phải là dựa vào việc tìm kiếm những từ vựng, những cấu trúc câu trong trí nhớ để tạo thành câu. Ngôn ngữ phức tạp hơn thế rất nhiều. Mục đích của ngôn ngữ chính là để giao tiếp, để truyền tải thông tin, không phải dùng để làm các bài kiểm tra.

2. Thế khi nào thì việc luyện tập có hiệu quả?

Hành động luyện tập – tập nói, tập viết - sẽ giới hạn khả năng của người học tiếng Anh. Nhưng ngược lại, sự luyện tập đều đặn thông qua việc đọc và nghe thường xuyên sẽ tạo nên những chuyển biến rất lớn cho sự cải thiện trình độ tiếng Anh. Bạn càng luyện đọc nhiều, càng luyện nghe nhiều – kỹ năng nói và viết của bạn sẽ càng tiến bộ.

3. Giao tiếp cũng là một cách luyện tập:

Hầu hết học sinh đều nghĩ rằng, càng luyện nói nhiều thì khả năng nói càng tăng. Quan điểm này chỉ đúng một phần rất nhỏ. Luyện tập nói không đúng cách sẽ làm hạn chế khả năng nói của bạn.

Vậy thế nào là luyện nói đúng cách? Tập nói không làm bạn nói tốt hơn, nhưng tham gia vào một cuộc nói chuyện thì có.

Những cuộc trò chuyện, hội thoại sẽ giúp ích nếu bạn lắng nghe nhiều hơn là nói. Hãy nhớ, ngôn ngữ đến từ đầu vào – những thứ bạn đọc và nghe – không phải những thứ bạn nói và viết. Những cuộc hội thoại chính là nguồn tư liệu quan trọng cho đầu vào, đặc biệt là khi bạn trò chuyện với người bản xứ. Hãy nói về những vấn đề thường ngày như gia đình, cách sống,...và hãy lắng nghe họ nói. Một điều nữa tôi muốn nhấn mạnh, KHÔNG BAO GIỜ được nhờ họ sửa lỗi sai cho bạn.

X. Nếu trình độ của tôi bây giờ là con số 0 thì tôi phải bắt đầu từ đâu?

Đây là câu hỏi mà rất nhiều bạn thắc mắc nên tôi quyết định mình sẽ dành hẳn một phần để nói về nó.

Vậy nếu tiếng Anh của bạn là con số 0 tròn trĩnh thì tôi phải bắt đầu từ đâu đây? Làm sao tôi có thể đọc những quyển tiểu thuyết hay truyện bằng tiếng Anh nếu tôi không biết gì cả?

Câu trả lời của tôi đó là hãy chuẩn bị cho mình một lượng từ vựng cơ bản bằng cách đọc những mẫu truyện cười song ngữ ngắn – Tôi phải nhấn mạnh là ngắn, thậm chí cực ngắn, có thể chỉ 2,3 dòng.

Trên Google có rất nhiều mẫu truyện như vậy. Bạn chỉ cần tìm kiếm là có rất nhiều.

Cách đọc cũng tương tự:

- Bước 1: Đọc bản tiếng Việt để hiểu rõ nội dung câu chuyện (Có thể đọc 2,3 lần hay bao nhiêu lần tùy ý, mục đích là để bạn hiểu rõ nội dung câu truyện)
- Bước 2: Đọc bản tiếng Anh. Bạn sẽ thấy một sự thú vị đó là bạn bắt đầu liên tưởng ý nghĩa của câu từ trong tiếng Việt sang câu từ của tiếng Anh (Tôi không giải thích rõ ràng được vì nó khá mơ hồ)

Tôi tóm tắt cảm giác đó như sau: Đọc tiếng Việt -> Hiểu ý nghĩa -> Đọc sang tiếng Anh -> Liên hệ ý nghĩa đó với câu tiếng Anh

- Bước 3: Đọc đi đọc lại nhiều lần bản tiếng Anh đến khi bạn cảm thấy thoải mái trong việc đọc mà không cần nhìn lại bản tiếng Việt – hay nói cách khác, bạn hiểu nó bằng tiếng Anh mà không cần dịch. Đọc nhiều lần, không phải học thuộc, bạn sẽ không học thuộc nổi mà điều đó cũng không cần thiết.

Lời kết

Chúng ta đã cùng nhau đi qua một chặng đường. Tôi hi vọng rằng những thông tin trong quyển sách này mang lại cho bạn một góc nhìn khác về việc học tiếng Anh. Đó là học tiếng Anh không hề vất vả như bạn vẫn lầm tưởng, mà ngược lại, nó sẽ là niềm vui, là sự hứng thú nếu bạn biết cách học, biết kiên trì, và biết tin tưởng.

Mọi góp ý, thắc mắc các bạn có thể liên lạc qua địa chỉ gmail: ndthai1107@gmail.com.

Bất kỳ góp ý nào cũng đều được trân trọng.

Cám ơn!

Nguyễn Đăng Trung Hải